

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Henrici || Svsonis Viri Sanctita-||te, Ervditione Et
Mi-||racvlis Clari, Opera**

Seuse, Heinrich

Coloniae, 1615

De Matris Dei ineffabili dolore & compaßione. Capvt XVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38029

omnia, tuam adipisci ac mereri gratiã, nec ea amittere vnquam.

De Matris Dei ineffabili dolore & compassione.

CAPVT XVII.

Quis tribuat oculis meis tot lachrymarum guttas, quot erunt scribendæ literæ, non nisi perspicuis lachrymarum vndis conscribere ac commemorare possim lachrymas miserabiles ex immenso cordis doloris Virginis sacratissimæ profectas? Quæso te Domina intemerata, Regina præstantissima cæli ac terræ, tange cor meum saxeam vel vnicuique feruentium lachrymarum tuarum guttula, quas sub cruce fudisti largiter ob angustias inexplicabiles vnigeniti filij tui, vt tamen emollescat, & tuum possit vt cunq̃ue sentire dolorẽ. Est enim ea intenti doloris natura, vt nemini is satis perspectus sit, nisi qui eum experiat. Tu igitur Domina mea suavissima, tange cor meum mœstissimis sermonibus tuis, & duntaxat admonitionis & recordationis causa expone seruulo tuo, quid animi habueris, vt quære gesseris sub cruce, quando amantissimum filium tuum, æternam ac præclarissimam Sapienciam vidisti tam miseram obire mortem. **VIRGO MARIA RESPONDET:** Id nunc audies nõ absque laments & animi dolore. Nam licet in præsentiarũ omnis miseræ ac doloris experis sum, at tam temporis longe aliter affecta erã. Et prius quidem, quàm sub cruce confisterem, multos

Qui se Maria,
pauere Chri-
sto gesserit.

multos iam, eosq; ingentes & ineffabiles animi cruciatus exceperam, ab eo præfertim loco, vbi primum conſpexi filium meum protrudi, cædi, percuti, malè tractari: quibus viſis, plenè fui viribus deſtituta, donec eum ſubſecuta eſſem ad ipſam vſque crucem. Vbi quid ſenſerim, aut què affecta fuerim, quod tu percontatus es, vtrque me habuerim, audies quidem partim ex me, ſed quatenus id ſciri aut comprehendi poteſt. Neque enim quiſquam vnquam hominum edictus eſt in hanc lucem, qui id poſſet perfectè perſerutari. nam quàm nihil eſt guttula vna aquæ ad vaſtiſſimū Oceanum, tam non poſſint comparari dolores omnes cuiuſlibet hominis immanenſis illis animi mei anguſtijs & cruciamenſis, quibus tum maternum pectus meum conſecta fuit. Quod poteris hinc animaduertere. Quanto quiſpiam alteri charior, amabilior, ſuauior eſt, eò illius mors & amiſſio eſt intolerabilior ac acerbior. Quis verò vnquam in terris natus eſt amabilior, quis vſpiam extitit ſuauior, quam ille meus vnigenitus, vnicus dilectus cordis mei, in quo mihi planè ſupperebat quicquid poſſit totus præſtare Mundus? cui vni vivebam, & mihi ipſi eram mortua? Quem cum extinctum cernerem, ipſa quoque pariter defeci. Et ſicut ille ſingularis ac vnicus dilectus meus mihi præ cæteris omnibus ſingulariter ac vnice charus fuit: ita etiam vnicus dolor meus, ſingularis & immanus fuit præ quolibet alio, quem quis vnquam perpeſſus ſit, dolore. Enimverò amicabile & gratioſa humanitas eius adſpectum meum mirificè oblectabat.

Præ-

Quanta Ieſu
in carne ad-
huc mortali
amabilitas.

OTV

45

Præcella diuinitas eius, interni animi maiori-
 tudibus suauissimam præbebat contemplati-
 nem. De illo cogitare, summum erat cor-
 mei gaudium: de illo habere sermonem, ma-
 gnopere recreabat. Eius dicta auscultare
 verè mellita, animum meum plùs quàm vi-
 organa musica demulcebat. Ille cordis mei specu-
 culum, ille animæ gaudium erat. Cælum
 terram & quicquid horum ambitu continetur
 mihi illius præsentia exhibebat. Cùm igitur
 illum talem amicum, illum vnigenitū filium
 meum coram me cernerem in cruce pendente
 & cum mortis angoribus compugnātem, qui-
 putas ille mihi ad spectus doloris ac mœrorum
 attulit? ô ad spectum illum verè miserabilem
 vndè totum emarcuit cor meum, totus elap-
 guit ac mortuus fuit animus, tota viribus fu-
 deficitura, & à sensibus alienata. Iam quidē
 sum respiciebam, nec quicquam opis adferri
 poui dilecto illi filio meo. Adspiciebam deo-
 sum, & ecce coram intuebar scelestos illos, qui
 meum tam crudeliter affligebant filium. O
 quàm mihi tum angustus erat totus hic orbis
 terrarum. Corde ac animo defecerā, vox inter-
 cederat, nec erat quicquam in me virium. At-
 tamen vbi ad me redij, voce rauca ac lamentabi-
 li ita compellabam IESVM filium meum, hinc
 inter cætera verbis vtens: Eheu Fili mi, Eheu
 cordis mei iucundissimum speculum in quo
 sepe meos oblectaui obtutus, quam miserandū
 in modum hinc te sub oculis meis pendere con-
 spicio. Eheu te vnicum thesaurum meum, qui
 toto hoc Mundo mihi charior es, qui mihi Pa-
 ter & Mater, & totum cordis mei gaudium es &

*Marie, suffixo
 in cruce filio
 dolor quan-
 tus.*

*Marie lamen-
 tabilis ad
 Christum fi-
 lium appel-
 latio.*

virtu-

virtus: queso te Fili mi, patiaris me tecum migrare ex hac luce. Cur enim relicurus es post te Matrem istam tuam desolatam ac miserabilem? Eheu Fili mi, quis mihi det vt ego moriar pro te? vt hunc amarum mortis calicem pro te ipsa bibam? Eheu calamitatem & angustias Matris, vnico suo filio orbata. Heu me miseram, vt omni sum gaudio, & consolatione destituta? Cur parcis mihi tantopere desiderata mors? Tolle, aufer, rape me miseram vna cum charissimo filio meo: quandoquidem vita ipsa quauis morte mihi acerbior est: vt potè quæ meis conspicio oculis tolli è medio filium meum, quem vnice amat anima mea. Eheu fili mi, eheu fili dulcissime. Cum igitur hunc in modum affigerer, & ita me haberem, benignè me consolabatur Filius meus, atque inter alia sic ait: Genus humanum aliter redimi non potest. Attamen die tertia resurgam, & tibi atque Discipulis rediuuius apparebo. Noli flere mulier. cessa à lachrymis mea Mater: namque te nunquam derelinquam. Hac dum me Filius consolatione leniret, & charo discipulo commendaret, stanti itidem iuxta crucem ac dolore vehementi occupato, verba illa filij mei tantis cum lamentis & gemitibus per cordis mei medullas ferebantur, vt velut mucro quidam acutissim^o ipsum cor atque animam meam transfigerent, & saxea illa pectora ingenti erga me commiseratione afficerentur. Tollebam tum in sublimè manus præ animi cruciatu, cupiens amplecti filium meum, sed obtinere non potui. Interim aliquoties, præ nimio doloris excessu sub cruce viribus destituta collabebar, ita vt verbum

2. Reg. 18.

Quò Christus
Matrem suam
iuxta crucem
adstantem
consolatus.
Ioan. 19.

OTW

45

bum vltimum proloqui non possem. Deinde
me reuerfa, vbi aliud non potui, de osculati
sanguinem ex Filij vulneribus defluentem,
eò vt inde pallidum os & genæ meæ omni
cruentæ redderentur.

Pfal. 44.

MI N. O pietas immensa, qualis hic dolor
& cruciatus, quales hi angores fuere? quò
vertam? aut in quem oculos referam me
Enimuerò si in speciosum *forma præ filij*
minum eos intendam, eheu tantas cerno
gustias & calamitates, vnde meritò possit
tabescere cor meum. En foris eduntur in
clamores ac voces terribiles: intus cum
morte colluctatur. Venæ eius omnes disten
tae sunt, sanguis totus ex corpore dimana
denique dolore plenus est & moritur totus
solatus, nec est qui curet vulnera eius. Si ven
ad matrem illam tristissimam meos velim
flectere obtutus, piissimum pectus illius
mille gladijs confossum adspicio, animamque
eius sanctissimam immenso dolore correptam
& discruciatam. Nunquam quisquam visus
specie tam miserabili, nec vnquam auditi sunt
gemitus tam lamentabiles. Aegrum illius cor
pusculum præ dolore humi collabebatur, spe
ciosissimus vultus eius emortuo filij sanguine
tinctus erat. Ita vtrobiq; miseria & angustia
erat incomparabilis. Cruciat filium pia Me
tris vehemens ægritudo & dolor. Mœstissima
Mater amantissimi filij immerita morte tor
quetur, vtpote quæ illi multo fuit acerbior,
quam fuisset mors sua. Respicit filius Matrem,
& piè consolatur: Mater erectis ad filium ma
nibus, optat miseram pro ipso mortem perpe
ti. Quis

ti. Quis hinc iam acrius affligitur? quis vehementiori angustia premitur? Vterque sanè tã ^{Iesu & Mariæ} immenso est dolore obrutus, vt nullus huic ^{dolor quantus.} possit aliqua ex parte æquiparari. O pectus maternum, ô animum multò piissimum. Quî tandem ferre potuit cor tuum tenerrimùm Mater reuerenda tantos hos angores & cruciatus? Benedictum sit illud mœstissimum cor tuum, cuius dolori si vllus alius conferatur dolor, perindè erit ac si somnium cum re ipsa componatur. Benedicta sis tu aurora consurgens præ creaturis omnibus: & benedictus sit roseus elegantissimi vultus tui adspèctus, aternæ sapientiæ purpureo ornatus sanguine ceu gemma preciosissima. Eheu facies præclara & gratiosa aternæ sapientiæ, vt mortis lurido pallefcis colore. O corpus speciosissimum, vt hinc pendes è cruce? Hei mihi sanguis preciosissime, quàm calidus decurras in matrem, vnde sumpstisti originem? Quæso Matres omnes, lamentis & lachrymis has Dei genitricis angustias prosequimini. Quotquot estis mundis cordibus præditi, pia vos commiseratione afficiat sanguis ille purpureus atque purissimus, qui Virginem Matrem vsque adeo perfudit. Quicumque vllos vnquam animi cruciatus perpèssi estis, animaduertite quæso & videte, vt nullus possit dolor cordis hisce doloribus Filij & Matris comparari. Nihil sanè mirum fuerit, si his consideratis, animo prorsus colliquescamus ac deficiamus præ dolore & commiseratione, quando in tantùm ille excreuere Christo in cruce pendente, vt saxa crepuerint, terra concussa sit, sol deni-

OIV

45

denique radios retraxerit suos, vt suo condextiter
lerent creatori. plenè o
stus per
neribus
chijs, ac
nium v
lamer
meum.

*Vt id temporis Dominus secundum interiorem
hominem affectus fuerit.* me? In
sempite
omnin
sanguin
viribus
cerrim
fuis sa
dum si
tum or
quæ ac
tinere
est. Ita
tuam a
ter, in
clariss
pore,
retur.
meun
nis ri
mi, h
omne
li faci
M
puè a
parâ
nign

CAPVT XVIII.

MIN. Quanto quis penitiùs tuam nitit
perscrutari passionem Domine Iesu
tanto illa apparet impenetrabilior
Multa quidem tibi angustia accidit ante crucis
supplicium, sed multo maiorem ipsa crucis
pœna intulit secundum sensus & vires corpo
reas externas, quæ tum præsentem mortis
acerbiter experiebantur. Sed quid quæso
Domine eodem tempore sentiebat homo in
terior, anima videlicet tua longe nobilissimam
Eratne illa tum consolatione quadam ac sua
uitate perfusa, vt de quibusdam Martyribus
tuis memoriæ proditum est, quæ immanissimos
passionis tuæ cruciatus deliniret efficeret
que tolerabiliores? aut quando tandem finem
habuit tantus dolor tuus?

SAP. Etsi audieris sæpè tristitia multa, sed ni
hil vnquam tristius ac calamitosius eo ipso
quod iam relaturus sum. Anima quidem mea
secundum vires supremas diuinam tum haud
secus, atque modo, contemplabatur cognosce
batque essentiam: at vires infimæ interioris ex
teriorisq; hominis, in desolata penitus & om
nis consolationis experte afflictione vsque ad
eò erant relictæ sibiipsis ad extremum vsq; in
finite acerbiter articulum, vt nullus vnquam
extit

Christi cru
cifixi dolor
quantus.